

Laidiens: 06.05.2003., Nr. 66

Ministru kabineta noteikumi Nr.219

Rīgā 2003.gada 29.aprīlī (prot. Nr.23, 29.§)

Papildu prasības profesionālās kvalifikācijas atzīšanai reglamentētajās profesijās ārvalstniekiem, kuru izglītība un profesionālā kvalifikācija daļēji atbilst Latvijas Republikā noteiktajām prasībām

Izdoti saskaņā ar likuma “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” 36.panta 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka papildu prasības profesionālās kvalifikācijas atzīšanai reglamentētajās profesijās ārvalstniekiem (to skaitā Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem), kuru izglītība un profesionālā kvalifikācija tikai daļēji atbilst prasībām, kas Latvijas Republikā noteiktas attiecīgajai profesijai.
2. Noteikumi attiecas uz profesijām, kurām saskaņā ar likumu “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” piemērojama vispārējā profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēma.
3. Atbilstoši šiem noteikumiem izglītību apliecinošu dokumentu vai to kopuma atzīšanai Latvijas Republikā ir noteiktas šādas prasības:
 - 3.1. dokumentus izdevusi Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā institūcija;
 - 3.2. dokumenti dod tiesības pretendēt darboties attiecīgajā profesijā Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību;
 - 3.3. Eiropas Savienības dalībvalsts, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, ir atzinusi dokumentus par atbilstošiem attiecīgajā profesijā nepieciešamajam kvalifikācijas līmenim.

II. Papildu prasības profesionālās kvalifikācijas atzīšanai profesijās, kas ir reglamentētas Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību

4. Ja patstāvīgas profesionālās darbības veikšanai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešams augstākās izglītības diploms par tādas augstākās izglītības programmas apguvi, kuras ilgums nepārsniedz četrus gadus pilna laika studijās vai līdzvērtīga ilguma studijās nepilna laika programmā, pretendenta profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot nosacījumu, ka pretendentam ir diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, kas atbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām.
5. Ja patstāvīgas profesionālās darbības veikšanai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešams diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, pretendenta profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot

nosacījumu, ka pretendents ir viens no šādiem dokumentiem, kas atbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām:

5.1. diploms par sekmīgi apgūtu ne mazāk kā vienu gadu ilgu pilna laika vai līdzvērtīga ilguma nepilna laika izglītības programmu, kurā obligāts uzņemšanas noteikums ir sekmīga tādas vidējās izglītības programmas apguve, kas nepieciešama, lai iestātos augstākās izglītības iestādē;

5.2. profesionālās izglītības atestāts.

6. Ja Eiropas Savienības dalībvalstī profesionālajai darbībai reglamentētajā profesijā papildus šo noteikumu 5.1.apakšpunktā minētajam diplomam ir nepieciešama profesionālā apmācība, profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot nosacījumu, ka pretendents ir Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentās institūcijas izsniegts profesionālās apmācības pierādījums.

III. Papildu prasības profesionālās kvalifikācijas atzīšanai profesijās, kas nav reglamentētas Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību

7. Ja patstāvīgas profesionālās darbības veikšanai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešams augstākās izglītības diploms par tādas augstākās izglītības programmas apguvi, kuras ilgums nepārsniedz četrus gadus pilna laika studijās vai līdzvērtīga ilguma studijās nepilna laika programmā, profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot nosacījumu, ka pretendents ir:

7.1. augstākās izglītības diploms, kas apliecina, ka izglītība iegūta ne mazāk kā trīs gadus ilgās studijās, un atbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām;

7.2. kvalifikācijas apliecinājums par profesionālo darbību attiecīgajā profesijā (ja tāds ir nepieciešams Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību);

7.3. apliecinājums, ko izsniegusi tās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā institūcija, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, un kas apliecina, ka pretendents ir vismaz divus gadus ilga profesionālā pieredze, strādājot normālo darba laiku, vai līdzvērtīgs periods, strādājot nepilnu darba laiku, pēdējos desmit gados šajā profesijā Eiropas Savienības dalībvalstī (šī prasība netiek piemērota, ja pretendenta izglītību apliecinošie dokumenti izsniegti, pabeidzot reglamentētas izglītības programmas apguvi).

8. Ja patstāvīgas profesionālās darbības veikšanai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešams diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot nosacījumu, ka pretendents ir darbībai attiecīgajā profesijā atbilstošs kvalifikācijas apliecinājums (ja tāds ir nepieciešams Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību) un apliecinājums, ko izsniegusi tās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā institūcija, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, un kas apliecina, ka pretendents ir vismaz divus gadus ilga profesionālā pieredze, strādājot normālo darba laiku, vai līdzvērtīgs periods, strādājot nepilnu darba laiku, pēdējos desmit gados šajā profesijā Eiropas Savienības dalībvalstī (šī prasība netiek piemērota, ja pretendenta izglītību apliecinošie dokumenti izsniegti, pabeidzot reglamentētas izglītības programmas apguvi), kā arī viens no šādiem kvalifikācijas pierādījumiem:

8.1. dokumentāri izglītības un profesionālās kvalifikācijas pierādījumi, ko izsniegusi tās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā institūcija, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, un kas apliecina, ka pēc sekmīgas vidējās izglītības ieguves pretendents apguvis ne mazāk kā vienu gadu ilgu pilna laika vai līdzvērtīga ilguma nepilna laika izglītības programmu;

8.2. augstākās izglītības diploms, kas iegūts vismaz trīs gadus ilgā studiju programmā un atbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām;

8.3. izglītības un kvalifikācijas apliecinājumi, kas izsniegti par noteiktas struktūras izglītības programmas apguvi (1.pielikums);

8.4. izglītības un kvalifikācijas apliecinājumi, kas izsniegti, pabeidzot reglamentētas izglītības programmas apguvi (2.pielikums).

9. Ja Latvijas Republikā patstāvīgas profesionālās darbības veikšanai reglamentētajā profesijā ir nepieciešams profesionālās izglītības atestāts (diploms), profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot nosacījumu, ka pretendents ir:

9.1. izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti par šo noteikumu 9.1.1., 9.1.2. vai 9.1.3.apakšpunktā minētās izglītības programmas apguvi, kas izsniegti saskaņā ar tās valsts normatīvajiem aktiem, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, atbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām un apliecina, ka:

9.1.1. pēc vidējās izglītības ieguves pretendents ir apguvis ne mazāk kā vienu gadu ilgā izglītības programmu;

9.1.2. pēc vidējās izglītības ieguves pretendents ir apguvis profesionālās izglītības programmu, kas ir īsāka par vienu gadu, un izturējis profesionālās pārbaudes laiku vai veicis profesionālo praksi, kas ir minētās izglītības programmas obligāta sastāvdaļa;

9.1.3. pēc profesionālās vai tehniskās vidējās izglītības ieguves pretendents ir apguvis šo noteikumu 9.1.2.apakšpunktā minēto izglītības programmu;

9.2. darbībai attiecīgajā profesijā atbilstošs kvalifikācijas apliecinājums (ja tāds ir nepieciešams Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību);

9.3. apliecinājums, ko izsniegusi tās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā institūcija, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, un kas apliecina, ka pretendents ir vismaz divus gadus ilga profesionālā pieredze, strādājot normālo darba laiku, vai līdzvērtīgs periods, strādājot nepilnu darba laiku, pēdējos desmit gados šajā profesijā Eiropas Savienības dalībvalstī (šī prasība netiek piemērota, ja pretendenta izglītību apliecinošie dokumenti izsniegti, pabeidzot reglamentētas izglītības programmas apguvi).

10. Pretendenta profesionālo kvalifikāciju par atbilstošu šo noteikumu 9.punktā noteiktajām prasībām atzīst arī gadījumos, ja pretendents nav atbilstoša diploma par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, profesionālās izglītības atestātu vai citu izglītības un profesionālās izglītības dokumentāru pierādījumu, kas atbilst šo noteikumu 8. un 9.punktā noteiktajām prasībām, ja pretendents ir vismaz trīs nepārtrauktus gadus ilga profesionālā pieredze, strādājot normālo darba laiku, vai līdzvērtīgs periods, strādājot nepilnu darba laiku, pēdējos desmit gados šajā profesijā Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, ko apliecina Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentu institūciju izsniegti dokumentāri pierādījumi.

11. Ja patstāvīgas profesionālās darbības veikšanai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešama kompetences vai kvalifikācijas apliecība, pretendenta profesionālo kvalifikāciju atzīst, ievērojot nosacījumu, ka pretendents ir dokumentārs Eiropas Savienības dalībvalstī iegūtas profesionālās kvalifikācijas pierādījums, kas apstiprina profesionālo kvalifikāciju attiecīgajā profesijā, ieskaitot prasības veselības aizsardzībai, drošībai, vides aizsardzībai un patērētāju tiesību aizsardzībai, kas atbilst Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecīgajā profesijā.

12. Izglītības un profesionālās kvalifikācijas pierādījumi vai šādu pierādījumu kopums, kuru izdevušas Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentās institūcijas par Eiropas Savienības dalībvalstī apgūtu izglītības programmu un kuru šī dalībvalsts atzīst par līdzvērtīgu šo noteikumu 7., 8. un 9.punktā minētajiem izglītības un profesionālās kvalifikācijas pierādījumiem, ir uzskatāms par atbilstošu šo noteikumu 7., 8. un 9.punktā minētajām prasībām, ja par šo atzīšanu ir informētas citas dalībvalstis un Eiropas Komisija.

13. Šo noteikumu 7., 8. un 12.punktā minētās prasības nav piemērojamas gadījumos, ja darbībai attiecīgajā reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešams augstākās izglītības diploms, kas apliecina vairāk nekā četrus gadus ilgas studiju programmas sekmīgu apguvi.

IV. Papildu prasības, kas attiecas uz profesionālo pieredzi, adaptācijas periodu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi

14. Papildus šo noteikumu 7., 8., 9. un 10.punktā minētajām prasībām institūcija, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību, atbilstoši šo noteikumu V nodaļā minētajiem nosacījumiem var pieprasīt, lai pretendents:

14.1. uzrādītu profesionālās pieredzes pierādījumus;

14.2. izietu adaptācijas periodu (ne ilgāku par trim gadiem);

14.3. kārtotu kvalifikācijas atbilstības pārbaudi.

15. Šo noteikumu 14.punktā minētās papildu prasības nepiemēro vienlaikus. Piemērojot šo noteikumu 14.1.apakšpunktā un 16.punktā minētās prasības, ņem vērā arī šo noteikumu 7., 8., 9. un 10.punktā minēto profesionālo pieredzi. Kopējais pieprasītais profesionālās pieredzes ilgums nedrīkst būt garāks par četriem gadiem. Šo noteikumu 14.2. vai 14.3.apakšpunktā minētās prasības piemēro tikai tad, ja pretendenta profesionālā pieredze nekompensē konstatētās būtiskās atšķirības.

16. Ja patstāvīgas darbības veikšanai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir nepieciešams diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību vai augstākās izglītības diploms, bet pretendenta iesniegumam pievienotie dokumentārie izglītības pierādījumi apliecina, ka viņa apgūtās izglītības programmas ilgums ir par vienu gadu vai ilgāku periodu īsāks, nekā to pieprasa Latvijas Republikā (tai skaitā arī šo noteikumu 7., 8., 9. un 11.punktā minētajos gadījumos), institūcija, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību, var noteikt, ka pretendentam jāsniedz pierādījums par profesionālo pieredzi. Šādā gadījumā nepieciešamās profesionālās pieredzes ilgums:

16.1. nedrīkst divkārt pārsniegt nepietiekamo izglītības programmas apguves periodu, ja tas attiecas uz izglītību, kas iegūta uz vidējās izglītības bāzes, vai uz pārbaudes laiku, vai uz praksi, kas jāveic kvalificēta attiecīgās profesijas pārstāvja pārraudzībā vai kontrolē un kas noslēdzas ar eksāmenu;

16.2. nedrīkst būt ilgāks par nepietiekamo izglītības programmas apguves periodu, ja tas attiecas uz profesionālo praksi, kas veikta kvalificēta attiecīgās profesijas pārstāvja vadībā.

17. Ja pretendentam ir izglītības un profesionālās kvalifikācijas pierādījumi, kas Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā pretendents veicis profesionālo darbību, ir atzīti par līdzvērtīgiem augstākās izglītības diplomam vai diplomam par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību reglamentētajā profesijā, ar šiem pierādījumiem apliecinātajam apgūtās izglītības programmas ilgumam piemēro šo noteikumu 15.punktā minētās prasības.

V. Gadījumi, kad pretendents darbam reglamentētajā profesijā nepieciešams adaptācijas periods vai kvalifikācijas atbilstības pārbaude

18. Lai atzītu pretendenta kvalifikāciju, papildus šo noteikumu II un III nodaļā minētajām prasībām institūcija, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību, pretendents var noteikt adaptācijas periodu vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudi, dodot pretendents tiesības izvēlēties vienu no tiem, šādos gadījumos:

18.1. teorētiskās vai praktiskās zināšanas, kuras atbilst pretendents izglītībai, ko apstiprina augstākās izglītības diploms, diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību vai profesionālās izglītības atestāts, būtiski atšķiras no tām zināšanām, par kuru apguvi analoģu izglītību apliecinošu dokumentu piešķir Latvijas Republikā;

18.2. attiecīgā reglamentētā profesija Latvijas Republikā ietver vienu vai vairākas profesionālās darbības, kuras neietilpst profesijā, kuru pretendents ir apguvis vai kurā pretendents darbojies Eiropas Savienības dalībvalstī, un ja šī atšķirība atbilst konkrētajai izglītībai, kas nepieciešama Latvijas Republikā un aptver zināšanas, kuras būtiski atšķiras no tām zināšanām, kuras apliecina pretendents uzrādītie dokumentārie kvalifikācijas apliecinājumi.

19. Lai atzītu pretendents kvalifikāciju, papildus šo noteikumu II un III nodaļā minētajām prasībām institūcija, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību, var noteikt adaptācijas periodu vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudi, nedodot pretendents izvēles tiesības, šādos gadījumos:

19.1. pretendents kvalifikācija atbilst šo noteikumu 10.punktā minētajām prasībām;

19.2. profesionālajai darbībai reglamentētajā profesijā tiek prasītas noteiktas zināšanas nacionālajās tiesībās un zināšanas, attiecībā uz kurām konsultāciju vai palīdzības nodrošināšana ir būtiska un pastāvīga attiecīgās profesionālās darbības sastāvdaļa;

19.3. profesionālajai darbībai reglamentētajā profesijā ir nepieciešams augstākās izglītības diploms, bet pretendents ir diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību vai izglītības un profesionālās kvalifikācijas pierādījumi, ar kuriem apliecinātais apgūtās izglītības programmas ilgums ir īsāks vairāk nekā par vienu gadu, salīdzinot ar Latvijas Republikā noteikto.

20. Noteikumu 18. un 19.punktā minētais adaptācijas periods nepārsniedz divus gadus profesijā, kurai nepieciešams profesionālās izglītības atestāts (diploms), vai trīs gadus citos gadījumos.

21. Nosakot prasības adaptācijas periodam vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudei, ņem vērā zināšanas, ko pretendents ir apguvis profesionālās pieredzes gaitā un kas pilnībā vai daļēji kompensē atbilstoši šo noteikumu 18. un 19.punktam konstatētās būtiskās atšķirības.

VI. Papildu prasības gadījumos, kuri neatbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām

22. Attiecībā uz Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem, kuru izglītību apliecinošie dokumenti vai to kopums neatbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām, papildu prasība ir minēto dokumentu akadēmiskā atzīšana likumā noteiktajā kārtībā. Akadēmiskās atzīšanas gadījumā piemēro šajos noteikumos noteiktās prasības.

23. Attiecībā uz ārvalstniekiem, kuri nav Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi un kuru izglītību apliecinošie dokumenti vai to kopums neatbilst šo noteikumu 3.punktā noteiktajām prasībām, nosaka šādas papildu prasības:

23.1. izglītību apliecinošo dokumentu vai to kopuma akadēmiskā atzīšana likumā noteiktajā kārtībā;